گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۴۵۲۸۵۵
سه شنبه ۵ مرداد ۱۴۰۰ ۱۴:۲۶

قهرمان‌پور تشریح کرد؛

چه شد که ترکیه دیوار مرزی کشید؟

یک کارشناس مسایل بین‌الملل گفت: احداث دیوار مرزی مشترک بین ترکیه و ایران در تمام بخش‌های مرز دو کشور انجام نمی شود، این دیوار بیشتر در بخش های شمالی نزدیک به استان آذربایجان غربی ایران احداث می شود و اتفاق جدیدی هم نیفتاده است که بخواهد کل مرز را دیوار بکشد.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، رحمان قهرمان پور در گفت‌وگویی درباره دیوار مرزی که ترکیه در حال احداث آن در مرزهای ایران است و بخش قابل توجهی از این دیوار ساخته شده است، اظهار کرد: منطق ترکیه بعد از کودتای ناکام ۲۰۱۶ تغییر کرده است و محاسبات اردوغان درباره روابط خارجی تغییر زیادی کرد از جمله در رابطه با اروپا و آمریکا. این ها کشورهایی بودند که به سرعت کودتا را محکوم نکردند و یک هفته بعد از شروع به دستگیری افراد مرتبط با فتح الله گولن از سوی اردوغان، اتحادیه اروپا شروع به انتقاد از این اقدام کرد و آمریکا هم درباره استرداد فتح الله گولن کاری نکرد و سفر معروفی که آقای بایدن بعد از کودتا به ترکیه داشت شاهد بودیم که تنش لفظی بیشتر شد و آمریکا گفت بررسی کنیم که این فرد قابل استرداد است یا نه اما تا امروز هم استرداد نشده است.

وی ادامه داد: در ترکیه بین سکولارها و حزب حاکم و اسلام‌گراها و اپوزیسیون این دیدگاه است که فتح الله گولن وابسته به آمریکا است و گزارش های متعددی نوشتند که سیا چطور او را تحت حفاظت خودش قرار داده است.

این کارشناس مسایل بین الملل تصریح کرد: بعد از ۲۰۱۶ یک بی اعتمادی شدید نسبت به غرب پیش امد و بعد از آن هم آمریکا وقتی در جنگ سوریه به حمایت از کردها و یگان های خلق کرد روی آورد این بدبینی بیشتر شد و در ترکیه این باور شکل گرفت که آمریکا به دنبال حمایت از کردها برای برهم زدن امنیت ترکیه است و بعد از آن هم تنش‌ها بین ترکیه با آمریکا و اروپا شدید شد، از جمله در خرید موشک های اس ۴۰۰ از روسیه یا حفاری های مدیترانه در ترکیه. این‌ها باعث شد که فهم ترکیه از مساله امنیت ملی تحت‌الشعاع قرار بگیرد و یکی از مسایل بحث کردهای سوریه بود. در سوریه فرصت شده بود که پ کا کا از ترکیه وارد سوریه شود و با یگان های خلق کرد سوریه متحد شود و با سلاح های پیشرفته ای که از آمریکا می گیرد قدرت خود را افزایش دهد.

از طرفی بحث پژاک پیش آمد از این رو افزایش قدرت این گروه ها و حمایت آمریکا در سوریه از اصلی ترین نگرانی های اردوغان بود و این درحالی بود که برای توسعه اقتصادی به مناطق جنوب ترکیه که مناطق کردنشین است نیاز دارد. از جمله در پروژه GAP (آناتولی جنوبی) که قرار است تحت کشت و صنعت حرفه ای در بیاورد و امیدوار است از این طریق بین پ کا کا و جامعه کردهای ترکیه فاصله ایجاد کند.

قهرمان پور ادامه داد: از طرفی امینه اردوغان همسر آقای اردوغان کمپینی به راه انداخت تحت عنوان اینکه "بچه های ما را برگردانید" در شهرهای کردنشین، مادرانی که فرزندانشان جذب پ کا کا شدند مقابل مقر این گروه می نشینند و خواستار بازپس گرفتن فرزندانشان هستند. این‌ها مجموعه ای از اقداماتی است که اردوغان سعی دارد انجام دهد تا مساله کردها را به شکلی که خودش می خواهد، حل کند. در ترکیه "روند صلح" اشاره به صلح دولت با کردها و جامعه کردها دارد. نقشه کلی این است که اردوغان می خواهد به نوعی ارتباط جامعه کردی ترکیه را با پ‌کاکا و پژاک قطع کند و با بقیه کشورها هم ارتباط آنها را محدود کند از این رو این دیوار منحصر به ایران نیست، بلکه درباره سوریه هم این کار را می کند.

وی گفت: تصمیم برای احداث مرز با سوریه شروع شده و مرز بیشتری هم دارد که ۹۰۰ کیلومتر است و عمده ترین مساله امنیت ملی ترکیه الان مساله سوریه و شرق فرات و مناطق کردنشین است یعنی جاهایی که تحت تسلط یگان خلق کرد است. از نظر جغرافیایی مرز میان ایران و ترکیه و عراق و از آن طرف هم ترکیه و سوریه طوری است که کردها در رفت و آمد هستند و این جابه جایی‌ها باعث می شود که این نیروها با هم مبادله نیرو و اسحله داشته باشند و قوی شدن کردهای سوریه زمینه ساز قوی شدن کردهای ترکیه هم شده است.

قبل از شروع بحران سوریه و قبل از دستگیری عبدالله اوجالان پ کاکا در وضعیت ضعیفی بود و بخش از شرایط ترکیه را پذیرفته بود و اوجالان می گفت صلح کنیم و بخشی دیگر می گفت صلح نمی کنیم. اما اردوغان یک طرفه از مذاکرات کنار کشید اما بعد از داستان سوریه، پ کاکا روز به روز قوی تر شد، از این رو نگرانی ترکیه از این منظر بیشتر شد. از طرفی حل نشدن بحران داخلی در سوریه، ترکیه را به این جمع بندی رسانده که مساله سوریه به این زودی تمام نمی شود و می خواهند از بالا به شیوه اقتدارگرا مساله را پیش ببرند.

قهرمان‌پور با اشاره به اقداماتی از جمله احداث دیوار مرزی بین ایران و ترکیه، احداث دیوار مرزی بین ترکیه و سوریه، بسته شدن حزب دموکراتیک خلق ها، کمپین مادرانی که بچه هایشان را پ کاکا برده‌اند و پروژه آناتولی جنوبی، خاطرنشان کرد: وقتی این قطعات پازل را کنار هم قرار می دهیم یک پروژه ای به دست می آید که آن حل مقتدرانه و آمرانه مساله کردی در ترکیه است تا به اهداف بلندمدتش که تبدیل شدن به قدرت متوسط بین المللی است دست یابد.

این کارشناس مسایل بین‌الملل درباره برخی تحلیل‌ها در فضای مجازی و رسانه‌ها درباره این که این دیوار مرزی مربوط به تحولات داخلی ایران و اقدامی پیشگیرانه از سیل مهاجرت به ترکیه و انتقال تنش به این کشور است؟ گفت: در ترکیه ایران به عنوان دولت با ثبات در نظر گرفته می شود، البته در آنجا گروه‌های کوچکی هستند که ممکن است فکر کنند در ایران اتفاقاتی بحرانی ایجاد شود اما جریان حاکم می گوید، مساله اصلی ایران با آمریکاست و اتفاقی نمی افتد که بگوییم این دیوار مربوط به آن باشد.

در نظر بگیرید که خیلی از ایرانی ها رفتند ترکیه خانه خریدند و شهروندی گرفتند و ایرانی ها منبع توریست و جذب سرمایه برای ترکیه هستند. قبلا هم که خواستند دیوار را احداث کنند گفتند که مربوط به ایران نیست و بحث رفت و آمد کردهاست. در نهایت آنچه الان مشخص است، این دیوار برای حل مساله کردی در چارچوبی است که ترکیه می خواهد یعنی رویکرد آمرانه ای که اردوغان سعی دارد پیش بگیرد.

وی اضافه کرد: البته مساله پژاک هم برای ترکیه مهم است، چون در عراق تحرکاتی انجام می شود که هم ترکیه و هم اقلیم با آن مخالف هستند. وقتی ترکیه وارد عراق شد، حشد الشعبی و پ‌کاکا با آمدن ترکیه مخالف بودند و بر سر ایجاد پایگاه نظامی توسط ترکیه در عراق تنشی پیچیده ایجاد شده بود، البته الان هم هست اما فروکش کرده است.

قهرمان‌پور درباره رویکرد ایران به احداث دیوار مرزی مشترک اظهار کرد: مقامات وزارت امور خارجه از احداث این دیوار از ابتدای کار استقبال کردند و گفتند که باعث می شود نفوذ پژاک به مرزها محدود شود.

وی گفت: در هر حال در فضای مجازی انتشار اطلاعات نادرست رایج است، ولی تحلیل من این نیست که احداث دیوار به خاطر تحولات داخلی ایران است. مساله ترکیه، مساله نفوذ کردها از سوریه و عراق و ایران در داخل ترکیه و انجام عملیات علیه مواضع ترکیه است.
حتی این مساله به موضوع مهاجرت افغان‌ها هم چندان ربط ندارد. همه مرز را که قرار نیست دیوار بکشند، آن بخشی را دیوار می کشد که محل رفت و آمد پژاک و پ‌کاکا است و ترکیه از مهاجران به عنوان برگ برنده در مقابل اتحادیه اروپا استفاده می‌کند. از این رو وجود مهاجران در مرز به نفع ترکیه است و دلیلی ندارد که بخواهد کلا جلوی مهاجرت را بگیرد.
این کارشناس مسایل بین‌الملل خاطرنشان کرد که احداث دیوار مرزی مشترک در تمام بخش های مرز دو کشور انجام نمی شود، این دیوار بیشتر در بخش های شمالی نزدیک به استان آذربایجان غربی ایران احداث می شود و اتفاق جدیدی هم نیفتاده است که بخواهد کل مرز را دیوار بکشد.
وی درباره واکنش کردها به این مساله گفت: وقتی درباره کردها صحبت می کنیم باید کردها را از هم جدا کرد، اگر کردهای اقلیم منظور است باید گروه های وابسته به آقای بارزانی را جدا کرد که روابط خوبی هم با ترکیه دارد و الان هم با ترکیه همکاری می کنند. در عراق گروه مرتبط با اتحادیه میهنی مرحوم طالبانی و گروه بارزانی هستند، اگر جنبش "تغییر" را در نظر نگیریم.
در ترکیه هم گروهی از کردها هستند که روابط خوبی همواره با دولت ترکیه داشتند و الان هم این روابط را دارند و پول دار هم هستند و در استانبول سرمایه گذاری کردند و هر نوع احساس ناامنی سرمایه آنها را از بین می برد و مخالف حرکت پ‌کاکا هستند. یک جامعه عادی ترکیه است که زندگی عادی دارند و یک گروه هم ناسیونالیست های کرد هستند که دو بخش هستند که بخشی از آنها کار سیاسی می کنند و در مجلس هم هستند و یک عده آنها با پ‌کاکا همکاری دارند. در سوریه و ایران هم اینها چند دسته هستند، از این رو وقتی درباره کردها صحبت می کنیم باید مشخص کنیم دقیقا درباره کدام بخش صحبت می کنیم.